

Lužné lesy

Tr. *Salicetea purpureae*

zv: *Salicion albae*

Tr. *Querco-Fageta*

zv: *Alno-Ulmion*

podzv: *Ulmenion*

Tr. *Alnetea glutinosae*

zv. *Alnion glutinosae* (*Alnion incanae*)

podzv. *Alnenion glutinoso incanae*,

Vŕbovo-topoľové lužné lesy

zv: *Salicion albae* slt: *Saliceto-Alnetum*,

Ekotop: najnižšie miesta údolných nív väčších riek, aluviálne sedimenty, fluvizeme a glejové pôdy, bohaté na živiny. **Pravidelné záplavy povrchovou vodou.**

Vzácnosť, ohrozenosť: fragmenty, ohrozené reguláciami tokov.

Rozšírenie na Slovensku: záplavové územia väčších riek, nížiny, pahorkatiny, do 250-300 m n. m, „mäkký luh“

Vŕbovo-topoľové lužné lesy

Druhové zloženie: nitrofilné hygrofilné až hydrofilné,

E3: vŕba biela, topoľ čierny, t. biely, jaseň úzkolistý,

E2: chudobné, zmladené jedince druhov E3.

E1: vysoká pokryvnosť: *Phalaroides arundinacea*,
Urtica dioica, *Rubus caesius*, *Polygonum hydropiper*,
Lysimachia vulgaris, *L.nummularia*, *Lythrum salicaria*,
Carex riparia, *C. acutiformis*, *Myosotis palustris*,
Mentha longifolia, *Cardamine amara*, *Stachys palustris*,
Rorippa amphibia, *Galium palustre*, *Iris pseudacorus*,
Alisma plantago-aquatica, *Humulus lupulus*,
Symphytum officinale a ī.

Salicetum albae, *Salicion albae*

aluvium Dyje pri Břeclavi

Carex sp.

© M. Chytrý

Salicion albae
(silt *Saliceto-Alnetum*)

Iris pseudacorus

(c) Marek Snowarski, www.atlas-roslin.pl

020518-1021.15

Symphytum officinale

Salix alba

Humulus lupulus

Copyright © by [Maciej Romański](#)

Copyright © by [Błażej Gierczyk](#)

Rubus caesius

Dubovo brestovo jaseňové lužné lesy

podzv. *Ulmenion*,

slt: *Querceto-Fraxinetum*, *Ulmeto-Fraxinetum*

Ekotop: vyššie, suchšie polohy údolných nív.

Pôdy: nevyvinuté fluvizeme, gleje - kambizeme bohaté na živiny. Periodicky povrchové záplavy, kolísajúca hladina podzemnej vody. Neustálená rovnováha nívnej dynamiky.

Vzácnosť, ohrozenosť: regulácia, prevody,

Rozšírenie na Slovensku: nížiny veľkých riek

Querco-Ulmetum, Ulmenion, alúvium Odry

Ulmus minor

Copyright © by [Antoni Mielnikow](#)

© M. Chytrý

*Querco-Ulmetum, Ulmenion,
jarný aspekt, Ráječek pri Brne*

Ficaria verna

Copyright © by [Jerzy Izdebski](#)

*Corydalis cava,
Allium ursinum,
Aegopodium podagraria*

© M. Chytry

Jaseňovo - jelšové lužné lesy

podzv. *Alnenion glutinoso-incanae*

dve podskupiny:

podhorské jelšové lužné lesy:

as. *Stellario-Alnetum glutinosae*,

as. *Carici remotae-Fraxinetum*,

slt *Fraxineto-Alnetum*

horské jelšové lužné lesy:

as. *Alnetum incanae*, *Piceo-Alnetum*,

slt *Alnetum incanae*

Podhorské jelšové lužné lesy

Ekotop: alúvia potokov podmáčané prúdiacou podzemnou vodou, alebo povrchovými záplavami. Rôznorodé aluviálne sedimenty. Pôdy: oglejené, silne humózne, bohaté na živiny.

Vzácnosť, ohrozenosť: vodohospodárske úpravy, výrub

Rozšírenie na Slovensku: nižšie podhorské polohy na strednom a severnom Slovensku.

Podhorské jelšové lužné lesy

Druhové zloženie: floristicky chudobné

E3:jelša lepkavá (j. sivá),jaseň štíhly, javor horský, čremcha obyčajná, a.i.

E2: baza čierna, krušina jelšová a i.

E1: druhy nitrofilné, hygrofilné: *Aegopodium podagraria*, *Caltha palustris*, *Crepis paludosa*, *Stellaria nemorum*, *Carex remota*, *Filipendula ulmaria*, *Lysimachia nemorum*, *Myosotis palustris*, *Ficaria verna*, *Glechoma hederacea*, *Ranunculus lanuginosus*, *Impatiens noli-tangere*, *Pimula elatior*, *Geum rivale* a.i.

Stellario-Alnetum glutinosae,
Alnenion glutinoso-incanae
Nebovidy pri Brne

Ulmus minor

Copyright © by [Marek Snowarski](#)

© M. Chytrý

Fot. M. Romanński

Matteuccia struthiopteris

Fot. M. Romanński

Equisetum sylvaticum

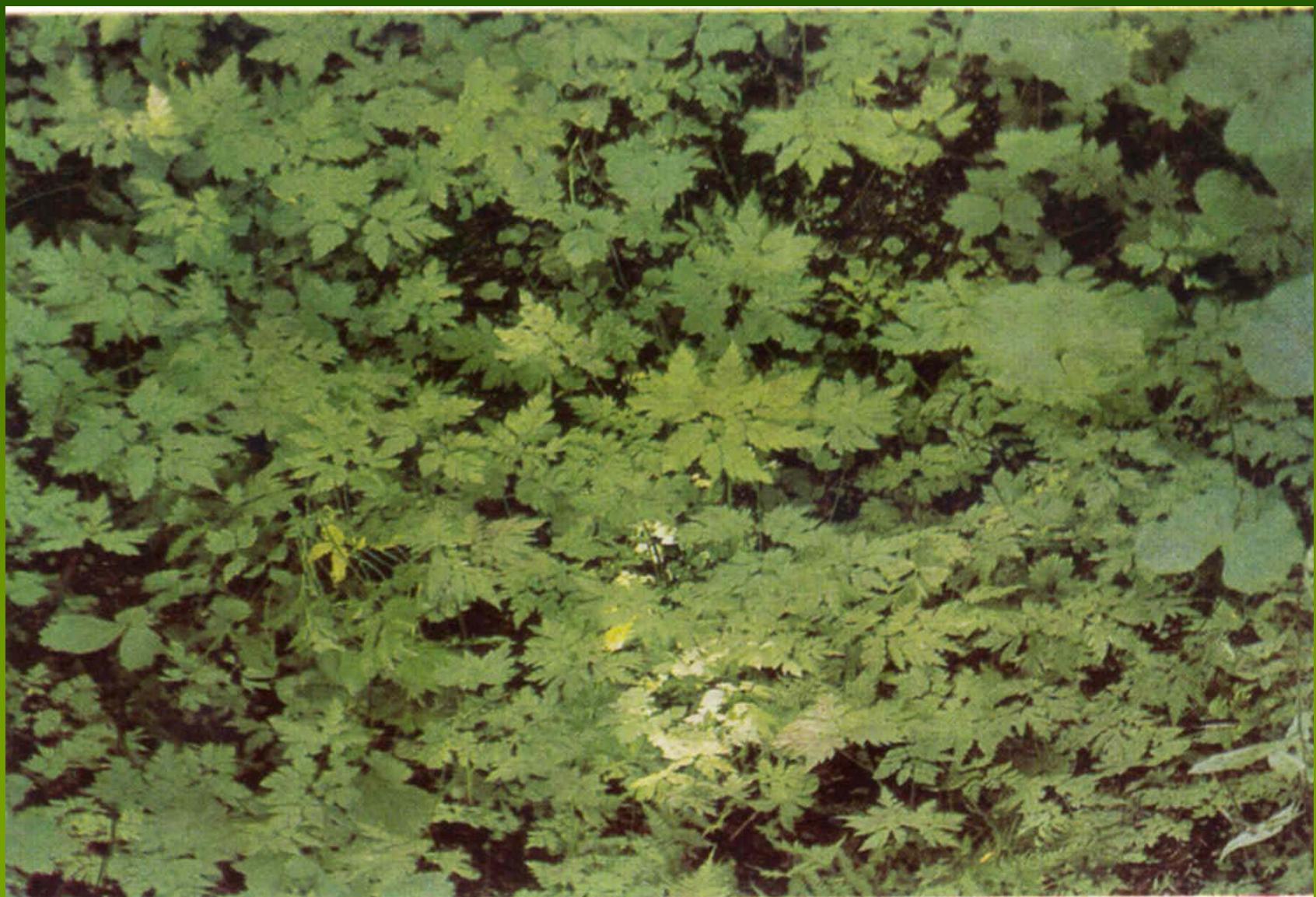

Ajuga reptans,
Aegopodium podagraria,
Galeobdolon luteum

Carex remota

Chaerophyllum hirsutum,
Caltha palustris

Horské jelšové lužné lesy

as. *Alnetum incanae*, *Piceo-Alnetum*,
slt Alnetum incanae

Ekotop: brehy horských potokov, pôdy
aluviálne, piesočnaté, štrkovité až
kamenisté, často nespevnené.

Vzácnosť, ohrozenosť: odvodnením

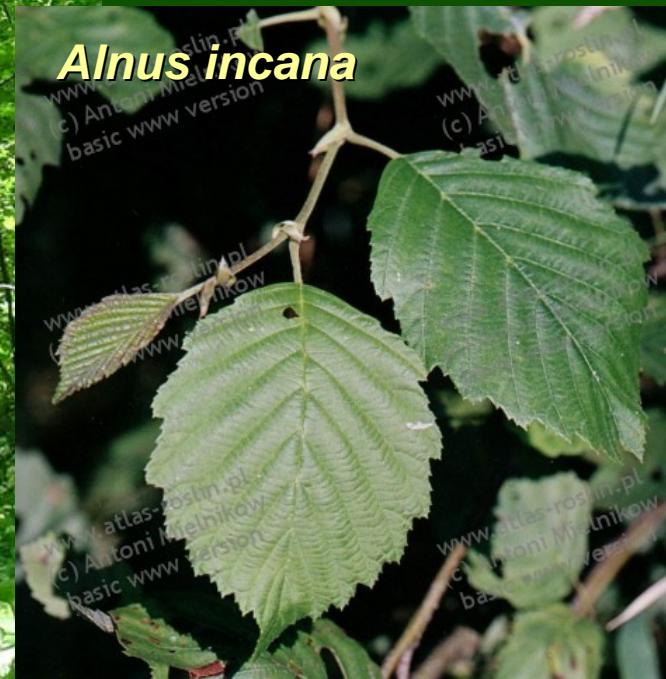
Rozšírenie na Slovensku: horský stupeň
centrálnych Karpát.

Horské jelšové lužné lesy

Druhové zloženie: viacetážová štruktúra,
E3: jelša sivá, (j. lepkavá) smrek, jarabina vtáčia,
E2: zmladené jedince jelše, vŕba purpurová, lieska,
E1: nitrofilné, hygrofilné, subalpínske: *Aegopodium podagraria*, *Caltha palustris*, *C. laeta*, *Chaerophyllum hirsutum*, *Crepis paludosa*, *Cirsium oleraceum*,
Cicerbita alpina, *Petasites albus*, *P. hybridus*,
Equisetum sylvaticum, *Garnium phaeum*, *Stellaria nemorum*, *Thalictrum aquilegiifolium*, *Veratrum album*,
Matteucia struthiopteris, *Astrantia major*, *Streptopus amplexifolius* a.i.

Allium ursinum, Caltha palustris

Alnus incana

Copyright © by [Antoni Mielnikow](#)

Petasites hybridus,
Lunaria rediviva,
Aegopodium podagraria

Geranium phaeum

ZM škola x lesnícka typológia

- cieľ
- platnosť
- prístup
- klady x zápory
- možnosti využitia

ZM škola

Cieľ: poznanie vegetácie, klasifikácia, usporiadanie do systému

Platnosť: celá Európa, všetka existujúca vegetácia

Prístup: „fytocenologický“ opisuje a klasifikuje súčasnú (aktuálnu) vegetáciu

Klady: jednotky pre všetku existujúcu vegetáciu

široké uplatnenie (minimálne v Európe)

„zrozumiteľnosť“

Zápory: množstvo synónym, rôzna šírka chápania jednotiek, nezohľadňuje vývojový princíp

Lesnícka typológia

Cieľ: klasifikácia lesných geobiocenóz pre potreby lesného hospodárstva

Platnosť: Západné Karpaty

Prístup: princíp vývojový, vegetačne-indikačný

Klady: dokonale prepracovaný systém, logický, otvorený,

Zápory: obmedzená platnosť,
„nezrozumiteľnosť“

Využitie poznatkov

Priame využitie: vegetačné mapy

Sprostredkované: aplikácia - interpretácia

- informácia o kvalite a kvantite biomasy fytocenóz zistené na základe druhového zloženia fytocenóz
- indikácia vlastností stanovišťa fytocenózy - druhové zloženie
- indikácia ekologického potenciálu územia - vyjadrenie pomocou mapy potenciálnej vegetácie
- predpoved' zmien fytocenóz na základe poznania priebehu sukcesie
- predpoved' zmien fytocenóz pri zmene stanovištných podmienok (trofnosť, vlhkosť, teplota)
- návrhy na asanačné opatrenia pomocou vegetácie na základe znalostí funkcie fytocenóz

Využitie poznatkov

Lesníctvo

Poľnohospodárstvo

- typológia lúk a pasienkov
- indikácia stanovištných podmienok – burinové cenózy

Vodné hospodárstvo

- vodná bilancia
- indikácia vodných pomerov
- predikcia zmien

Výskum imisných oblastí

- degradácia
- sukcesia

Územné plánovanie, urbanizmus

Ekológia krajiny, Ochrana prírody – NATURA 2000